

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління трудовими процесами»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	Бакалавр

Науково-педагогічний працівник, який веде дану дисципліну –

Перебийніс Василь Іванович, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних наук, професор

Електронна адреса	perebyynis@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн, електронною поштою, за розкладом, інформація на сайті кафедри у вкладці Студенту http://www.ek.puet.edu.ua/studinfo.php
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3177

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу брати участь у плануванні трудових процесів й нормуванні праці суб'єктів господарювання в умовах невизначеності та ризиків
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи – словесні, наочні, практичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з дисципліни «Бізнес-економіка»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро – та макроекономіки.</p> <p>ПР 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПР 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПР 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p>	<p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Планування трудових процесів і нормування праці		
Тема 1. Процес праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Процес праці, його складові елементи та способи вивчення. 2. Розподіл та кооперація праці. 3. Спеціалізація праці.
Тема 2. Робочі місця та їх організація	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Види робочих місць і їх організація. 2. Атестація робочих місць. 3. Раціоналізація робочих місць.
Тема 3. Планування трудових процесів і нормування праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Трудові процеси та вимоги до їх планування. 2. Системний аналіз трудового процесу. 3. Аналіз рухів. 4. Нормування праці.
Тема 4. Раціональна організація трудових процесів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Організаційно-технологічні карти трудового процесу. 2. Раціоналізація трудових процесів. 3. Графіки погодження робіт.
Модуль 2. Формування виробничого середовища та управління якістю праці		
Тема 5. Виробниче середовище та умови праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Виробниче середовище. 2. Вплив виробничих факторів на умови праці. 3. Санітарно-гігієнічні фактори та їх вплив на продуктивність праці.
Тема 6. Режим роботи як фактор продуктивності праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Режим роботи та працездатність людини. 2. Раціоналізація режимів праці і відпочинку. 3. Психогігієна розумової праці.
Тема 7. Соціотехнічний підхід до організації праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Збагачення трудового процесу та формування робочих груп. 2. Розробка і впровадження заходів з організації праці. 3. Визначення економічної ефективності заходів з удосконалення організації праці.
Тема 8. Управління якістю праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Параметри та фактори якості праці. 2. Наслідки низької якості та витрати на якість. 3. Сучасні підходи до управління якістю праці.

Інформаційні джерела

Основні:

1. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
2. Бізнес-економіка (поглиблений рівень): дистанційний курс / Укладач Перебийніс В.І. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3177>
3. Калина А. Організація та нормування праці на виробництві. Київ, МАУП, 2022. 476 с.
4. Карпіщенко О. І. Економіка праці та соціально-трудова відносина : підручник. Суми : Сумський державний університет, 2024. 349 с.
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. URL: <https://economy.poda.gov.ua/?categoryId=9607>
8. Офіційний сайт Головного управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс]. URL: <https://www.pl.ukrstat.gov.ua/>

Додаткові:

9. Перебийніс В. І., Житник Т. П. Управління використанням трудових ресурсів на підприємствах: монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 332 с. URL: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/1548>
10. Перебийніс В. І., Помаз О. М. Транспортний фактор забезпечення конкурентоспроможності продукції: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 187 с. URL: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/1542>
11. Перебийніс В. І., Сазонова Т. О. Формування доходів працівників підприємств: монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 265 с.
12. Перебийніс В. І., Світлична А. В. Організаційний розвиток підприємств: теоретичні та практичні аспекти : монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. 216 с. URL: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/1547>
13. Перебийніс В. І. та ін. Операційний менеджмент: навчальний посібник. За ред. В. І. Перебийніса. Полтава: ПДАА, 2008. 664 с.
14. Перебийніс В. І., Федірець О. В. Енергетичний фактор забезпечення конкурентоспроможності продукції: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2011. 190 с. URL: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/1541>
15. Педченко Н. С., Перебийніс В. І., Кононенко Ж. А., Зінченко О. М., Карнаухова Г. В. Економічна діагностика ресурсозабезпечення конкурентоспроможності послуг. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». 2025. Вип. 2 (116). С. 75-83. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-2-11>
16. Bohdan Kolomiets, Valerii Yastreba, Vasyl Perebyynis, Yurii Yezhelyi. Formation of a safety-oriented HR-management system in the context of improving the company's psychological safety. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». 2025. Вип. 1 (115). С.85 -91. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-1-12>
17. Rogoza M. Ye., Perebyynis V. I., Kononenko Zh. A., Mykolenko I. H. Advance in Information Support for Business Management in the Context of Digital Economy. *Економіка: реалії часу*. 2024. № 1 (71). С. 50-56. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No1/50.pdf>
18. BusinessEurope Economic Outlook Spring 2025 – EU's modest growth insufficient to meet global challenges. 20 June 2025. URL: <https://www.bussinesseurope.eu/publications/bussinesseurope-economic-outlook-spring-2025/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагиату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannuvypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacziy-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/uk/bezpeka-zhittiediyalnosti>

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

